

Strategisk plan

För mandatperioden 2023 - 2026

Rev. 2023-03-20

Antagen av kommunfullmäktige 2023-03-30, § 38

Gemensam strategisk plan - mandatperioden 2023 - 2026 för Hällyda kommun

Efter kommunvalet 2022 finns det inte längre någon politisk majoritet som styr i Hällyda kommun. Med respekt för det parlamentariska läget och med fokus på att skapa stabilitet och det bästa för kommunmedborgarna, näringslivet, anställda och kommunens ekonomiska ställning, har vi gemensamt arbetat fram vad vi tycker är viktigt att vara överens om i den nya mandatperioden. Vi är olika partier som ofta vill uppnå samma sak, men har olika idéer om hur vägen till målen ser ut. Det finns också stora åsiktsskillnader i ett antal frågor, men vi ser ett större värde i att kompromissa med varandra för att skapa stabilitet givet det politiska läget.

Vi visar respekt för varandras åsikter, och med ett bra samtalsklimat ingår det att samtliga partier oavsett mandatstorlek fått vara beredda att kompromissa för att hitta gemensam ståndpunkt i denna gemensamma strategiska plan. Vi har alla ett stort fokus på våra medborgare och det är viktigt att vi tydligt visar i ord och beslut vår viljeriktning så att förvaltningen vet vad som skall göras och att medborgare ser nyttan.

Denna strategiska plan är ett gemensamt dokument och de partier som undertecknat står för en ansvarstagande politik med fokus på medborgarnas bästa och näringslivets långsiktiga förutsättningar.

Mölnlycke 2023-03-20

.....
för Socialdemokraterna

.....
för Moderaterna

.....
för Centerpartiet

.....
för Miljöpartiet

.....
ör Vänsterpartiet

.....
för Liberalerna

.....
för Kristdemokraterna

.....
för Sportpartiet

.....
för Kommunpartiet

** Redaktionellt reviderad 230320 – Sverigedemokraterna vill ej medverka och har strukits från deltagande. Logotyper för partier som står bakom tillagt på förstasidan.*

1 Inledning

Den *strategiska planen* är en del av kommunens styrmodell. Planen utarbetas av politiken (inom parti, block eller annan gruppering) och fastställs av kommunfullmäktige.

Den strategiska planen ska beskriva det politiken vill åstadkomma (den förflyttning/förändring eller stabilitet man vill skapa) under mandatperioden. I styrmodellen finns också kommunens vision och förhållningssätt, visionen har fastställts av kommunfullmäktige. Styrmodellen utgår från verksamheternas grundläggande uppdrag utifrån lagar, föreskrifter och andra riktlinjer och styrdokument. Kvalitetsuppföljning av grunduppdraget är av stor vikt för styrningen och en utgångspunkt för de särskilt prioriterade mål som lyfts fram årsvis i ett årligt budget-, mål- och inriktningsdokument som utarbetas av politiken och fastställs av fullmäktige samt därefter för respektive styrelse/nämnd. I budgeten anges prioriterade mål (fem, max tio) samt ekonomiska ramar för respektive nämnd. De årliga budget-, mål- och inriktningsdokumenten ska utgå från den strategiska planen och ska ge konkretiseringar och årsvisa mål.

Bild 1: Kommunens styrmodell:

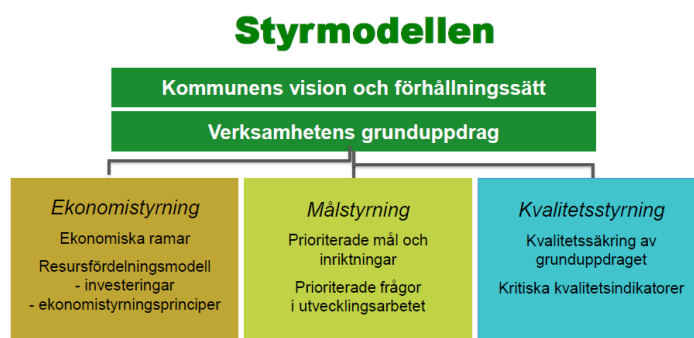
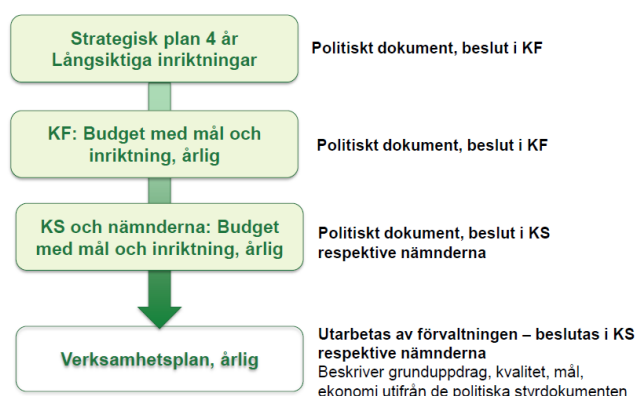

Bild 2: Dokumenten i styrmodellen:

Styrmodellens dokument för planering

2 *Samhällsutvecklingen i Härryda*

Med vårt strategiska läge i en storstadsregion och med Västsveriges internationella flygplats Göteborg Landvetter Airport, krävs att vi är med och bidrar till en hållbar tillväxtregion. Våra medborgare och näringslivet ser inte och ska inte behöva se administrativa gränser. För att bidra till en hållbar tillväxtregion vill vi i Härryda ta täten i arbetet med att vara ett föredöme när det gäller skolresultat, näringslivsklimat, hållbart och innovativt samhällsbyggande och Agenda 2030.

Bostadsbyggande

Bostadsförsörjning är en grundläggande uppgift för kommuner. Vår utgångspunkt är att vi skall bidra till utvecklingen i Göteborgsregionen med trygga, trivsamma och eftertraktade bostadsområden. Vi vill särskilt uppmuntra byggnation som bidrar till innovation inom energi, miljö, och hållbarhet.

Vi har några viktiga grundläggande principer för bostadsbyggande och samhällsutveckling.

- Att arbeta med blandade upplåtelseformer och samhällsservice i detaljplaner där så är möjligt.
- Kostnader för framtagande och genomförande av detaljplan som inte behöver finansieras av kommunen ska bäras av exploatörer.
- Kommunen skall utvecklas i alla delar (tätort och landsbygd) i hela kommunen med bostäder för olika behov och åldrar, och förstärkas i enlighet med kommunens översiktsplan och riktlinjer för förhandsbesked. Exploatering ska ske med helhets-, miljö- och kulturhänsyn, som är viktiga riktmärken vid all byggnation utifrån varje ords förutsättningar och särart.
- Exploateringsekonomin är avgörande för vilka projekt kommunen ska arbeta med.
- All arbetstid inom samhällsbyggnad ska tidsredovisas för att kunna göra ordentliga kostnads-, kvalitets- och exploateringsuppföljningar.

Beredskapsförmåga

Härryda kommun utgör en viktig del av Sveriges totalförsvaret och ska ha en hög beredskapsförmåga.

Civil beredskap är ett samlingsnamn för krisberedskap och civilt försvar. Det civila försvaret och krisberedskapen ska förstärka varandra i gemensamma processer för samordning, planering och förberedelser. Den yttersta krisen, det vill säga ett väpnat angrepp, är dimensionerande för den civila beredskapen.

Ytterst syftar den civila beredskapen till att förbereda oss på alla slags samhällsstörningar som riskerar att skada oss. Det som ska värnas är samhällets grundläggande skyddsvärden:

- människors liv och hälsa,
- samhällets funktionalitet,
- demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter,
- miljö och ekonomiska värden,
- nationell suveränitet.

Civilt försvar handlar om hela samhällets motståndskraft vid krigsfara och krig. Civilt försvar är det arbete som görs av statliga myndigheter, kommuner, landsting och regioner, privata företag och frivilligorganisationer. Arbetet syftar till att skydda civilbefolkningen och att exempelvis sjukvård och transporter fungerar vid krigsfara och krig. Vid krigsfara och krig ska det civila försvaret också kunna stödja Försvarmakten.

Målet för det civila försvaret är att ha förmåga att:

- Värna civilbefolkningen,
- säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna,
- upprätthålla en nödvändig försörjning,
- bidra till det militära försvarets förmåga vid väpnat angrepp eller krig i vår omvärld,
- upprätthålla samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar och bidra till att stärka försvarsviljan,
- bidra till att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar på samhället i fred, och
- med tillgängliga resurser bidra till förmågan att delta i internationella fredsfrämjande och humanitära insatser.

Trygghet

Härryda är bland de 20 tryggaste kommunerna i Sverige, men också vi har utmaningar. Det finns ingen enkel och snabb lösning på dessa. Vi behöver satsa mer på trygghetsskapande åtgärder av olika former t.ex. kamerabevakning, ordningsvakter, väktare och att utveckla samarbetet med polisen. Samtidigt pekar forskningen på att förebyggande insatser behövs för att minska riskerna för den enskilde att hamna i brottslighet, där också tidiga konsekvenser av otrygghetsskapande agerande finns. Detta gäller i skolan och samhället i övrigt. Fortsatt utveckling av stödet till föräldrar och familjer, samt arbetet med skola – socialtjänst – polis - fritid (SSPF), behöver stärkas och polisens medborgarlöfte ska uppdateras. Utveckling av brottsförebyggande rådets (BRÅ) arbete för att skapa möjligheter till ett bredare trygghetsråd ska utredas.

3 **Kommunens verksamheter**

Viktigt och prioriterat i kommunens verksamheter

Under mandatperioden givet de ekonomiska utmaningar som finns med stigande inflation och en omvärld som påverkar oss, måste vi fokusera på våra kärnverksamheter. Det kommer att krävas prioriteringar och olika grupper och intressen kan komma att ställas mot varandra. Kompetensförsörjningen är ytterligare en avgörande fråga för framtiden. För att klara av den behöver vi se till att alla arbetar med ”rätt saker” som bidrar till att lösa välfärdsuppdraget med kärnverksamheterna. Vi kommer att behöva tänka nytt och använda oss av digitalisering, och säkerställa att människor i så stor utsträckning som möjligt är självförsörjande och bidrar till det gemensamma. Kärnverksamheterna är prioriterade och nedan beskriver vi några delar som vi ser som särskilt viktiga för kommunens framtid.

Serviceorganisation

Kommunens anställda ska känna stolthet att arbeta för Härryda kommun och vi ska vara en attraktiv arbetsgivare. Vi är en serviceorganisation till medborgarna och näringslivet. Utgångspunkten i förhållningssätten skall alltid vara att hitta möjligheter att lösa utmaningar. Dialog ska föras med medborgare som kan komma påverkas negativt vid byggnation, före beslut om genomförandet. När alla möjligheter är utagerade skall eventuella hinder beskrivas utifrån aktuell lagstiftning eller andra formella beslut. Hinder skall alltid lyftas till politiken, för att kunna omprövas eller lyfta exempelvis lagstiftningsfrågor till regering och riksdag. Utveckling av och komplettering med nya servicegarantier skall ske fortlöpande. Härryda kommun ska vara bäst på att just vara kommun, men en modern kommun för 2020-talet.

För att vara en modern kommun behöver öppenheten och tillgängligheten till dokument och handlingar ökas. Här kan digitaliseringen bidra. Öppet diarium och automatisk diarieföring av inkomna handlingar, samt digitala system med diarienummer för att kunna följa frågor och ärenden behöver utvecklas.

Systematisk kvalitetsuppföljning

För att politiken och verksamheten ska se och kunna följa upp verksamheter, krävs systematisk kvalitetsuppföljning. Nya rutiner/processer måste arbetas fram och utvecklas så att det tydligt framgår när, vad, hur och av vem detta görs. Resultat > Analys > Åtgärd > Uppföljning, är ett rullande hjul, där vi i så stor utsträckning som möjligt ska använda oss av de kvalitetsindikatorer som ändå följs upp via statliga myndigheter och rapporteringar. I de verksamheter där det redan finns olika utförare, ska kvalitetsuppföljning ske med extern part så att alla jämförs på samma grunder.

Näringsliv

Att kommunen skall vara en serviceorganisation till medborgarna och näringslivet kvarstår och är långsiktiga prioriteringar. Härryda kommun skall vara Sveriges bästa näringslivskommun och vara ledande i arbetet med att hitta arbetsmetoder för att en vara attraktiv kommun att etablera företag i. Härryda kommun är en mycket bra näringslivskommun som siktar ännu högre, som vill utmana och gå före. Göteborgsregionen utvecklas snabbt och fokus i det regionala samarbetet ligger på företagsklimat, tillväxtfrågor och kompetensförsörjning. Samarbete och samverkan genom företagarföreningar, näringslivsråd och enskilda företag skapar förutsättningar för att nå våra gemensamma mål. Vi ska aktivt verka för att fler företag med innovativa och hållbara lösningar etableras och utvecklas i kommunen och Göteborgsregionen. Att skapa trygga och attraktiva bostads-

områden inom rimliga avstånd, bidrar till kompetensförsörjningen inom näringslivet och kommunen. Härryda ska vara Sveriges bästa näringslivskommun.

Härryda framtid

Ett av kommunens viktiga mål är att hjälpa medborgare att komma in i egen försörjning och därmed bidrar till den gemensamma välfärden. I Härryda har vi sedan några år tillbaka arbetat med att organisera ihop "Härryda framtid", som består av arbetsmarknadsenheten, försörjningsstöd, nyanlända och integration, vuxenutbildningen, yrkeshögskolan i nära samarbete med näringslivet, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Nu kommer också nytt samarbete med samordningsförbundet Insjöriket till stånd. Härryda framtid är ett viktigt verktyg för kommunens arbete med att få människor i egen försörjning och bidra till kompetensförsörjningen för kommunen och näringslivet

Agenda 2030

Arbetet med Agenda 2030 är viktigt och ska fortsatt prioriteras. Arbetet som gjorts hittills har varit bra som en uppstart av Agenda 2030-arbetet, men nu är det dags att ta det ett steg vidare. Vi behöver fördjupa arbetet med Agenda 2030 genom att bredda och ta in fler mål samt börja arbeta med konkreta åtgärder för att uppnå målen i Agenda 2030.

För att nå detta ska ett fördjupat Agenda 2030 dokument tas fram och en viktig del av detta är en handlingsplan med åtgärder. Här blir det hållbarhetsstrategiska programmet viktigt. Detta program blir vägledande för framtiden. Här skall Härryda kommun våga vara aktiva och göra ordentliga ställningstaganden och satsningar. Det är nu vi kan ta de steg som en kommun i framkant skall göra.

Utbildning

En väl fungerande förskola, skola och utbildning ger människor makt att själva forma sina liv men är också en förutsättning för att komma i arbete och skapar förutsättningar till ett hållbart samhälle för alla. Målsättningen är att barngruppsstorlekarna för de minsta barnen skall harmoniera med Skolverkets riktlinjer. Alla elever ska utifrån sina förutsättningar utmanas att nå längre. För att långsiktigt tillse att alla elever har tillräcklig kompetens för arbete eller fortsatta studier, ska kommunen fortsätta utveckla arbetet med visionen Sveriges bästa skola. För att vår egen skolverksamhet skall vara bäst i Sverige behöver kärnuppdraget inom utbildning renodlas och effektiviseras så att rätt personal utför rätt arbetsuppgifter. För att meritvärdena i skolan ska öka behövs trygghet och studiero. Med rätt kompetenser (ex. speciallärare) och miljöer (ex. särskilda resursgrupper) för de elever som behöver ger vi alla elever förutsättningar att nå sin fulla potential.

Barn och unga

Barn, unga och unga vuxnas psykiska ohälsa, som till exempel depression, ångest, stress och hedersrelaterat våld är ett växande samhällsproblem och orsakar stort lidande för den enskilde och dess närstående. Enligt folkhälsomyndigheten är suicid den näst vanligaste dödsorsaken 2016 för personer 15–29 år. Vi behöver bättre metoder och förebyggande insatser i de miljöer där unga vistas.

Våld i nära relationer

Våld i nära relationer är ett allvarligt hot mot den utsattas hälsa och säkerhet. Det är ett angeläget och mångfasetterat samhälls- och folkhälsoproblem som berör flera aktörer. Förutom direkta fysiska skador kan det ge upphov till både psykisk och fysisk ohälsa samtidigt som det är ett hinder för jämställdhets- och jämlikhetsutvecklingen. För att förebygga och bekämpa våld i nära relation behöver åtgärder vidtas riktade till olika målgrupper.

- Förebyggande och tidiga insatser ska genomföras för att motverka våld i nära relation samt hedersrelaterat våld.
- Stöd och hjälp ska erbjudas snabbt till de som har upplevt våld i nära relation eller är oroliga för att det kan ske.
- Hjälp ska erbjudas snabbt till de som har utövats våld eller är oroliga för att det kan ske, så att de kan förändra beteende och ta ansvar för sina handlingar.
- Medarbetare och förtroendevalda ska ha goda kunskaper om våld i nära relation samt om hedersrelaterat våld.
- Alla kommuninvånare ska ha tillgång till information om vilket stöd som finns att tillgå gällande våld i nära relation.

Äldreomsorg

I Sverige blir allt fler allt äldre och det är positivt. Det skapar också utmaningar som vi måste hjälpas åt att hantera. Efterfrågan på BGT-boenden (BGT – Bostäder med God Tillgänglighet) har minskat kraftigt, varför inriktningen att avveckla befintliga boenden succesivt behöver göras, samtidigt som inga fler byggs. Andra mellanboendeformer efterfrågas i allt högre grad och därför är vi positivt inställda till byggnation av trygghetsbostäder, boenden för aktiva seniorer eller andra mellanboendeformer som efterfrågas. Gärna med olika upplåtelse- och ägandeformer. Äldreomsorgen präglas av ett innovativt framåtsyftande tankesätt i en vård och omsorg som bedrivs med medmänsklighet och omtanke. Äldre ska ha goda möjligheter till en aktiv vardag och ett aktivt och meningsfullt liv. På våra äldreboenden ska det finnas goda möjligheter till aktiviteter och rehabilitering, det gäller också våra träffpunkter för personer som bor i ordinärt boende. Det ska finnas en god samverkan med hälso- och sjukvården och en sammanhållen vårdkedja när det gäller rehabilitering och medicinering efter en sjukhusvistelse. En god uppföljning är viktig för varje individ. Kompetensen kring demensvård önskar vi utveckla tillsammans med Västra Götalandsregionen.

Anhörigstöd

Anhöriga spelar en stor roll i vården och omsorgen av brukare och omsorgstagare. För att deras roll ska fungera behövs stöd från kommunen, bland annat genom information som ger kunskap om den närståendes funktionsnedsättning eller sjukdom, men också om vilka rättigheter de har och vilka möjligheter som finns.

Hälsofokus

Kommuninvånarnas goda hälsa är en central fråga om kommunen skall bibehålla sin status som en attraktiv kommun att arbeta, leva och åldras i. Vi vill ge medborgarna möjlighet till rekreation och en aktiv och hälsosam fritid för att befästa Härryda kommuns plats som det självklara valet för bosättning och etablering.

Digitalisering

Syftet med digitalisering är att hitta effektivare, bättre och enklare lösningar för den enskilde och kommunens personal. Men digitaliseringen går för långsamt. Om vi som kommun skall kunna svara upp till de behov som finns och kommer inom t.ex. äldreomsorg och samhällsbyggnadsfrågor, behöver tempot öka i digitaliseringsomställningen. Det är viktigt att både ta hänsyn till personers integritet och förmågor samt att arbeta med datasäkerhet.

4 Mål för god ekonomisk hushållning

4.1 Finansiella mål för god ekonomisk hushållning

- **Soliditeten ökar med en procentenhet per år**
- **Resultatet är 2,5 % av skatter och bidrag**

De finansiella målen tar sikte på kommunens finansiella ställning och dess utveckling och anger därmed de finansiella förutsättningarna och ramarna för den verksamhet som kommunen bedriver. Målen har som utgångspunkt att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Detta innebär att ingen generation bör behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat. Överskottet måste därför vara tillräckligt stort för att motsvarande servicenivå ska kunna garanteras även för nästkommande generation utan att den ska behöva uttaxeras en högre skatt.

En god ekonomi är förutsättningen för att kunna bibehålla och utveckla kommunen i positiv riktning. För att klara av stora nödvändiga investeringar och ökade inflationskostnader över tid krävs ökad soliditet. För att uppnå detta ska följande utgöra riktlinjer under mandatperioden.

- Kommunens finansiella mål ska uppnås utan höjd skatt (högre skatteuttag) varje enskilt år.
- Alla verksamheter måste klara sina uppdrag inom tilldelad ram.
- Fokus på kommunens kärnverksamheter. Ompröva verksamheter och kostnader som inte ingår i kärnuppdraget.
- Arbetet med Härryda framtid ska utvecklas.
- Digitalisering skall genomföras i syfte att nå en högre medborgar-/näringslivsnytta och/eller effektivisering. Viktigt att digitalisering inte blir kontraproduktiv och att hänsyn tas till äldres förmågor samt personer med funktionsvariationer.
- Kommunens gröna skogsbruksplan som kvalitetssäkrades genom FSC- och PEFC-certifiering 2005 och reviderades under 2015, ska uppdateras.
- Kommunen ska äga lokaler där kommunen bedriver kärnverksamhet.
- Kommunens bolag ska fortsatt ägas av skattekollektivet.
- Inga nya införanden/avvecklande (förändringar) av LOV-system eller upphandling av nya kärnverksamheter.
- Kommunala värden, som exempelvis mark, ska inte överföras till annan utan synnerliga skäl. Utgångsläget är att markpriser ska sättas till marknadsvärde eller säljas till högstbjudande.
- Exploateringsöverskott skall som helhet gå till att förstärka resultatet och därmed soliditeten, inte finansiera annan verksamhet.
- Alla kostnader och åtaganden som kan utföras och bäras av exploatörer för att genomföra planer ska så göras och regleras i avtal.

4.2 Verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning

- **Bostadsbyggandet utformas så att en befolkningsökning på 1,5 % kan mötas med bostäder i alla ägande- och upplåtelseformer.**
- **Full behovstäckning inom förskoleverksamheten och föräldrar kan välja verksamhetsform.**
- **Alla elever har efter slutförd grundskola eller gymnasieutbildning tillräcklig kompetens för arbete eller fortsatta studier.**
- **Det finns bostäder av god kvalitet och god tillgänglighet för äldres och funktionsnedsattas bedömda behov.**

Verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning är satta utifrån grundläggande syn på samhällsutvecklingen och vad som är ekonomiskt långsiktigt prioriterat.

För att uppnå verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning ska följande arbete utföras:

- För att långsiktigt tillse att vi kan möta behovet av bostäder och bidra till att lösa kompetensförsörjningen i Göteborgsregionen genom en befolkningsökning på 1,5% är utgångspunkten att kommunen satsar på trygga, trivsamma bostadsområden med klimat- och miljöanpassade bostäder av hög kvalitet i alla ägande- och upplåtelseformer. I detaljplaner med kommunalt markägande där inte redan avtal finns, ska utgångspunkten alltid vara markanvisningstävling.
- För att långsiktigt tillse att det finns full behovstäckning och olika verksamhetsformer inom förskoleverksamheten och annan pedagogisk omsorg ska lokalresursplaneringen föregås av noggranna analyser om efterfrågan, behov, kompetenstillgång och kostnader. Verksamhetsanpassningar ska ske löpande så att ekonomin kan fokuseras på verksamheten och långsiktigt färre barn i grupperna, i stället för tomma lokaler.
- För att långsiktigt tillse att alla elever efter slutförd grundskola eller gymnasieutbildning har tillräcklig kompetens för arbete eller fortsatta studier, ska vår egen verksamhet vara bäst i Sverige. Därför behöver kärnuppdraget inom utbildning renodlas och effektiviseras så att rätt personal utför rätt arbetsuppgifter. Förvaltning, personal och politik ska tillsammans arbeta fram hur detta ska göras.
- För att långsiktigt tillse att det finns bostäder av god kvalitet och tillgänglighet för äldres och funktionsnedsattas bedömda behov ska möjligheten för byggnation göras i alla planer och områden. Bostäderna ska i så stor utsträckning som möjligt vara en naturlig del inom tänkt bebyggelse. Bostäder riktade till aktiva seniorer och äldre ska prövas i alla orter genom markanvisningstävlingar på kommunal mark.